בס"ד

רח' הרב עוזיאל 41 ב"ב

יביע אומר

בראשות הרב יגאל כהן שליט"א

עלון מס': 416

פרשת בהעלותך

מאמר השבוע

מאת ראש המוסדות הרה"ג יגאל כהן שליט"א

מַדּוּעַ אַתָּה חוֹשֵׁב שֶׁיַּעַזְרוּ לְךָ?

הָרַחֲמִים וְהַחֶמְלָה. בְּוַדַּאי נִתְקַלְתֶּם אִי פַּעַם בְּעָנְיַי הַמִּתְחַנֵּן לְצְדָקָה אוֹ לְדָבָר מַאֲכָל כְּדֵי לְהַשְׂבִּיעַ אֶת רַעֲבוֹנוֹ. בְּמִקְרִים קָשִׁים יוֹתֵר אָדָם שֶׁחוֹלֶה בְּמַחֲלָה קָשָׁה וּמְבַקֵּשׁ עֶזְרָה בְּהוֹצָאוֹתָיו הָרְפוּאִיּוֹת הָרַבּוֹת שֶׁבָּהֶם תְּלוּיִים חַיָּיו, מִיָּד מִתְמַלֵּא לִבְּכֶם בְּחֶמְלָה, וְאַתֶּם נוֹתְנִים לוֹ אֶת הָעֶזְרָה שֶׁבִּקֵּשׁ, כָּל אֶחָד כְּפִי יְכָלְתּוֹ. וַאֲפִלּוּ שֶׁאֵינְכֶם מַכִּירִים אֶת הַנִּזְקָק וּוַדַּאי שֶׁאֵינְכֶם אוֹהֲבִים אוֹתוֹ, מִשּׁוּם שֶׁמִּדַּת הָרַחֲמִים אֵינָהּ קְשׁוּרָה לְהֶכֵּרוּת קוֹדֶמֶת אוֹ לְאַהֲבָה. כָּךְ גַּם בַּבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ יֶשְׁנָהּ מִדַּת הָרַחֲמִים מְרֻבָּה יוֹתֵר מִכָּל הַבְּרוּאִים כֻּלָּם כְּיָוֹן שֶׁכָּל הָרַחֲמִים שֶׁבָּעוֹלָם בָּאִים מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר: (דברים, יג, יח) "וְנָתַן לְךָ רַחֲמִים וְרִחֲמֶךָ". כְּשֶׁנִּשְׁאַל אֶת הָעָנִי: "מַדּוּעַ אַתָּה חוֹשֵׁב שֶׁיִּתְּנוּ לְךָ צְדָקָה?", וַדַּאי תִּשּׁוּבָתוֹ תִּהְיֶה: "יִשְׂרָאֵל רַחֲמָנִים בְּנֵי רַחֲמָנִים". כָּךְ גַּם יְהוּדִי הַבּוֹטֵחַ בַּה' יוֹדֵעַ שֶׁאַף אִם לֹא מַגִּיעַ לוֹ, הַקָּבָ"ה רַחֲמָן וּמֵרַחֵם עַל בָּנָיו וְיַעֲשֶׂה עִמָּהֶם לְפָנִים מִשּׁוּרַת הַדִּין. עַל יְדֵי שֶׁיְּהוּדִי פּוֹנֶה לַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ בְּלְשׁוֹן תַּחֲנוּנִים, מִיָּד הוּא מַפְעִיל אֶת מִדַּת הָרַחֲמִים, וְאָז הַנְהָגַת הַבּוֹרֵא עִמּוֹ הִיא בְּמִדָּה נִפְלָאָה זוֹ, מִדַּת הָרַחֲמִים.

גַּם כְּשֶׁהַמַּצָּב אָבוּד...

"הִנֵּה לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל", אֵין רֶגַע בָּעוֹלָם שֶׁהַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ לֹא מַשְׁגִּיחַ עָלֵינוּ וּמְנַהֵיג אוֹתָנוּ בְּכָל מַעֲשֵׂינוּ, אֲפִלּוּ בִּרְגָעִים קָשִׁים. כְּשֶׁנִּרְאֶה לָנוּ שֶׁנִּשְׁאַרְנוּ לְבַד, צְרִיכִים אָנוּ לְדַעַת: הַקָּבָ"ה לֹא שׁוֹכֵחַ אַף אֶחָד, וַאֲפִלּוּ לֹא לְרֶגַע. עַל זֶה אָמַר דָּוִד הַמֶּלֶךְ בְּרוּחַ קָדְשׁוֹ: "גַּם כִּי אֵלֵךְ בְּגֵיא צַלְמָוֶת לֹא אִירָא רָע, כִּי אַתָּה עִמָּדִי". אֲפִלּוּ בִּרְגָעִים שֶׁאֲנַחְנוּ מַרְגִּישִׁים בַּחֲשֵׁכָה, הַקָּבָ"ה אִתָּנוּ בְּתוֹךְ הַחֲשֵׁכָה כְּמוֹ שֶׁאָמַר הַכָּתוּב: "עִמּוֹ אָנֹכִי בְצָרָה".

כְּשֶׁנִּכָּנֶסֶת בְּלִבֵּנוּ יְדִיעָה זוֹ שֶׁהַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ אִינוֹ שׁוֹכֵחַ אֶת הַבְּרוּאִים וְאִינוֹ מַסִּיחַ דַּעְתּוֹ מֵהֶם אַף לְרֶגַע, מִיָּד קוֹפֶצֶת בְּלִבֵּנוּ הַמַּחְשָׁבָה, "אֵין יְאוּשׁ בָּעוֹלָם כְּלָל". וְגַם כְּשֶׁהַמַּצָּב נִרְאֶה אָבוּד, דַּע לְךָ, יְהוּדִי יָקָר, שֶׁה' יִתְבָּרַךְ אִתְּךָ וְלֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ לְעוֹלָם.

הַאִם צָרִיךְ חֲיָלִים כְּדֵי לְנַצֵּחַ?

הַיְדִיעָה הַבְּרוּרָה שֶׁהַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ הוּא חָזָק וְגִבּוֹר בְּצוּרָה שֶׁלֹּא נִתְּנָת לְהִתְפַּס בְּמֹחַ אֱנוֹשִׁי, וְאֵין דָּבָר בָּעוֹלָם שֶׁאֵין בְּכֹחוֹ לַעֲשׂוֹת. כָּל דָּבָר שֶׁנִּדְמִין בְּלִבֵּנוּ - בְּיָדוֹ שֶׁל הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ לַעֲשׂוֹתוֹ. וְאַף אִם כָּל הָעוֹלָם יֹאמַר לְךָ זֶה בִּלְתִּי אֶפְשָׁרִי, תַּעֲנֶה לָהֶם, בִּשְׁבִילְךָ זֶה בִּלְתִּי אֶפְשָׁרִי. אֲבָל עֲבוּר הַבּוֹרֵא הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא הַכֹּל אֶפְשָׁרִי. חִזֵּק זֶה בָּא לִידֵי בִּטּוּי בְּכָל מִישׁוֹרֵי הַחַיִּים כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתִּי כְּבָר בְּפֶרֶק "כֹּל יְכוֹל". יְדִיעָה זוֹ צְרִיכָה הַרְבֵּה שִׁנּוּן וְהִתְעַמְּקוּת. אִם נִתְבּוֹנֵן בְּמַעֲשֵׂי הַצַּדִּיקִים שֶׁהָיוּ מְלַמְּדִים בְּנִסִּים בְּכָל הַדּוֹרוֹת, נָבִין שֶׁכָּל מָה שֶׁקָּרָה אִתָּם קָרָה כְּיָוֹן שֶׁהֶאֱמִינוּ וְיָדְעוּ "שְׁאֵין לָה' מַעְצוֹר לְהוֹשִׁיעַ בְּרַב אוֹ בְּמִעָט" כְּמוֹ שֶׁאָמַר יְהוֹנָתָן, בְּנוֹ שֶׁל שָׁאוּל, לְנוֹשֵׂא כֵּלָיו. כְּשֶׁרָאוּ שֶׁמִּסְפַּר הַפְּלִשְׁתִּים שֶׁרָצוּ לְהִלָּחֵם נֶגְדָּם רַב מְאֹד, וְהַנַּעַר נוֹשֵׂא כֵּלָיו שֶׁל יְהוֹנָתָן פָּחַד מְאֹד, עָנָה לוֹ יְהוֹנָתָן פָּסוּק זֶה. הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ לֹא צָרִיךְ חַיָּלִים רַבִּים כְּדֵי שֶׁנְּנַצֵּחַ אֶת הָאוֹיֵב. פָּסוּק זֶה חִזֵּק אוֹתִי מְאֹד. בְּזַמַּנִּים קָשִׁים שֶׁלְּפֵי הַטֶּבַע הָיָה נִרְאֶה בִּלְתִּי אֶפְשָׁרִי לְפַתֵּר אֶת הַבְּעָיָה שֶׁנִּתְּנָה לְעַצְמִי, אֵין מַעְצוֹר לַה' לְהוֹשִׁיעַ וְכוּ'.

"מַדּוּעַ פָּנֶיךָ נְפוּלוֹת?" (סִפּוּר)

בְּעִנְיָן זֶה יֵשׁ אֶת סִפּוּר יְדוּעַ שֶׁמּוּבָא בִּגְמָרָא תַּעֲנִית (כה', עא') מַעֲשֶׂה בְּרַבִּי חֲנִינָה שֶׁבִּתּוֹ הִדְלִיקָה בְּטָעוּת גֵּרוֹת שַׁבָּת עִ"י חֹמֶץ בְּמָקוֹם שֶׁמָּן. רָאָה אוֹתָהּ אָבִיהָ כְּשֶׁהִיא עֲצוּבָה וְשָׁאַל אוֹתָהּ: "מַדּוּעַ פָּנַיִךְ נְפוּלוֹת?" עָנְתָה לוֹ בִּתּוֹ: "כְּלִי שֶׁל חֹמֶץ הִתְחַלֵּף לִי בִּכְלִי שֶׁל שֶׁמֶן, וְהִדְלַקְתִּי מִמֶּנּוּ נֵר שֶׁל שַׁבָּת". עָנָה לָהּ אָבִיהָ "מִי שֶׁאָמַר לַשֶּׁמֶן וְיִדְלֹק יֹאמַר לַחֹמֶץ וְיִדְלֹק". שׁוֹאֲלִים הַמְפָרְשִׁים, מַדּוּעַ לֹא עָנָה לָהּ בְּבִרְכָה: "יְהִי רָצוֹן שֶׁיִּדְלֹק הַחֹמֶץ". רַבִּי חֲנִינָא רָצָה לְלַמֵּד אֶת בִּתּוֹ יְסוֹד גָּדוֹל בֶּאֱמוּנָה: אֵין הֶבְדֵּל בִּשְׁבִיל הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ לְהַדְלִיק חֹמֶץ בְּדִיּוּק כְּשֶׁם שֶׁהוּא מַדְלִיק אֶת הַשֶּׁמֶן.

לְאַחֲרוֹנָה נִגַּשׁ אֵלַי אַבְרֶךְ בִּשְׁאֵלָה: "מָה, אִם אֲנִי בּוֹטֵחַ בַּה' שֶׁיִּתֵּן לִי הַיּוֹם דִּירָה, זֶה אֶפְשָׁרִי?" תְּשׁוּבָתִי אֵלָיו הָיְתָה: "לֹא בִּשְׁבִילְךָ. אִם אַתָּה לֹא מַאֲמִין הוּא לֹא יִתֵּן לְךָ, אִם תִּתְאַמֵּן בֶּאֱמוּנָה אֲמִתִּית בִּיכָלְתּוֹ שֶׁל הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ, אָז תִּזָּכֶה לִרְאוֹת אֶת יְכָלְתּוֹ הָאֲמִתִּית.

מתוך ספרו של הרב יגאל כהן.

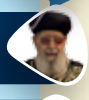
זמני השבת

הזמנים לפי לוח "אור החיים"

	י-ם	ת"א	חיפה	ב"ש
כניסה:	19:32	19:31	19:34	19:31
יציאה:	20:23	20:22	20:25	20:22
ר"ת:	21:21	21:18	21:22	21:17

בירושלים: לנוהגים 40 דקות 19:12

מאמר השבוע

הנהגות מרן

שאלות ותשובות

דוד המלך

לאשת חיל

פנינים מהפרשה

מוסר עם סיפור

פניני הדף היומי

שמירת הלשון

ניתן לתרום להפצת העלון ולהקדיש לעילוי נשמת \ לברכה \ רפואה \ הצלחה בטל: 03-8000770

פרטי ח-ן לתרומות: בנק מרכנתיל 17 , סניף 732 חשבון 73443 ע"ש יביע אומר

אין לקרוא בזמן התפילה וקריאת התורה

נא לשמור על קדושת הגליון

שאלות ותשובות
מאת הרה"ג יגאל כהן שליט"א

שאלה: הזמנתי מונית, ועד שהמונית הגיעה מצאתי טרמפ וביטלתי את המונית. האם אני חייב לשלם על המונית?
תשובה: אם המונית כבר יצאה לכיוון שלך, צריך לבקש מחילה ולהסתדר עם תשלום על הדלק שהנהג בזבז כדי להגיע אליך, ובפרט שמאוד ייתכן שהוא היה יכול לקחת נסיעה אחרת ובגללך הוא הפסיד אותה, ולכן צריך לפצות אותו. אולם אם הנהג עדיין לא יצא או שגם כך הוא מסתובב בדרכים ולא נגרם לו מזה נזק, אין צריך לפצותו (שו"ע חו"מ סימן שלג סעיף א ובש"ך שם ס"ק ז).

שאלה: סיכמתי עם מישהו שאמכור לו את הרכב ב-20,000 ₪, ואח"כ מישהו הציע לי 23,000 ₪. האם מותר לי לבטל את הסיכום שלי עם הראשון?
תשובה: אם המצב היה שהכל כבר סגור ורק צריך להעביר את הכסף דהיינו שכבר ראה את הרכב וסגרו מחיר, אע"פ שמן הדין מותר לו לחזור מכל מקום כתב מרן בחו"מ סימן רד סעיף ז וז"ל: "הנושא ונותן בדברים בלבד הרי זה ראוי לו לעמוד בדיבורו אע"פ שלא לקח דמים ולא רשם כלום, וכל החוזר בו בין לוקח בין מוכר הרי זה מחוסרי אמנה ואין רוח חכמים נוחה הימנו" עכ"ל (וצריך לדעת שגם לקונה השני יש איסור אם יודע שמישהו אחר כבר רוצה לקנות זאת, וכמו שכתב מרן בחו"מ סימן רלז סעיף א). ואם לא סגרו והם רק במשא ומתן, נראה שיכול לחזור בו (עיין ברמ"א שם).

שאלה: האם מותר לעשות לילדות צמות בשבת?
תשובה: אסור לקלוע צמות בשבת וכן אסור לפרק את הצמות בשבת (שו"ע סימן שג סעיף כ"ו).

שאלה: האם אפשר לברך ברכת שהחיינו על מנגו?
תשובה: מנגו אינו נמצא כל השנה בשוק ולכן אפשר לברך עליו שהחיינו. וכן הדין במשמש ושזיפים.

הנהגות מרן
רבנו הרב עובדיה יוסף זצוק"ל

התולעים של החסה...

מעשה ברבנו יוסף חיים שראה אשה אחת קונה כמות גדולה של חסה לפני חג הפסח, כדי לקיים מצות "מרור". "כיצד את מכשירה את החסה?" שאל הרב. השיבה האשה: "כיון שבני הבית מרובים, וכמות החסה גדולה בהתאם, לכך שוטפת אני את החסה היטב היטב, ומגישה לבני הבית לאכול". שאל אותה הרב: "התדעי כמה שערות יש בראשך?" נדהמה האשה מהשאלה המוזרה, וכמובן לא ידעה להשיב תשובה. אמר לה הרב: "דעי לך בתי, העוונות והמלקויות שאת מחטיאה את בני ביתך באכילת עלי החסה הללו עם התולעים שבהם, הם הרבה יותר מהשערות שבראשך...!" על כן, הנכון להוריד את העלים ולהשאיר את הקלחים הלבנים שבהם נראות התולעים, והבדיקה נעשית קלה יותר. (בן איש חי שנה א פרשת צו)

כיוצא בזה סיפר מרן הראשון לציון רבנו עובדיה יוסף זצוק"ל: מעשה היה בשכן שלנו אשכנזי [הרב מרגליות, סבו של הרב אברהם צבי מרגלית שליט"א הרב הראשי האשכנזי לכרמיאל] שהכין חסה לבני ביתו. שאלתיו, כיצד מנקה הוא את החסה? והשיבני, כי הוא שוטף את העלים בזרם מים חזק מאוד והתולעים בורחות! ביקשתי ממנו שיביא לי את החסה הבדוקה, וכן יביא סדין לבן. הנחתי את החסה על הסדין תחת קרני השמש, ולאחר שעה ראינו על הסדין הרבה תולעים ירוקות מתהלכות בו, ויכל חלילה להיכשל בהן באכילתו! על כן יעצתיו להסיר את עלי החסה, ולהשאיר את הקלחים הלבנים בלבד ולבדקם היטב, וכך יצא מכל חשש אכילת איסור **(כשרות המטבח בהלכה ובאגדה).**

דוד המלך
מאת הרב אליהו עמר שליט"א

המלך דוד
שמע ישראל
סופה של ערפה

במאמר הקודם הרחבנו שכוחו של גוליית נבע מחמת אמו ערפה שקיבלה שכר על שפסעה עם נעמי ארבעים פסיעות ללוותה לארצה, כפי שמובא בגמרא (סוטה מב ע"ב) אמר רבא 'בשכר ארבע דמעות שהורידה ערפה על חמותה זכתה ויצאו ממנה ארבעה גיבורים', שהם גוליית ושלושת אחיו שהיו חזקים כמותו. ועל דברי הפסוק (שמואל א יז, טז) "וַיִּגַּשׁ הַפְּלִשְׁתִּי הַשְׁכֵּם וְהַעֲרֵב וַיִּתְיַצֵּב אַרְבָּעִים יוֹם", מובא ב'מדרש שמואל' (פרשה כ, ד. הובא גם בתוספות סוטה מב ע"ב ד"ה מאה), איך יתכן שגוליית מחרף ומגדף את בורא עולם במשך ארבעים יום ואינו נפגע? ומשיב על כך רבי ברכיה בן רבי יצחק, בשכר ארבעים פסיעות שהלכה עורפה עם חמותה, עמדה זכות זו לגוליית בנה לעמוד ולחרף ארבעים יום, כי בורא עולם לא מקפח שכר כל בריה (פסחים קיח ע"א).

לימים נהרגה עורפה על ידי אבישי בן צרויה, שגם הוא מצאצאי רות המואביה כמבואר בגמרא (סנהדרין צד ע"א) כמו כן כל בני עורפה נהרגו בידי דוד ואנשיו, כמובא בשמואל ב כא, כב.

כוחה של אמונה

הנביא מתאר, שבכל אותם ארבעים יום, היה גוליית מחרף ומגדף השכם והערב את בורא עולם כשהוא בוחר דווקא בשעות אלו, שזה הזמן שבו עם ישראל קוראים קריאת שמע של שחרית וערבית, וברצונו היה לבטל מהם את אמירתה, ומדוע? מגלה לנו רבי שמעון בר יוחאי (סוטה מב ע"א), שאם עם ישראל קוראים קריאת שמע של שחרית וערבית אינם נמסרים ביד האויב, ומדוע? מפני שבקריאת שמע יש יחוד ה', כלומר שאנו מכריזים בפה מלא, שכל מה שקורה בעולם בין טוב ובין מה שנראה לנו כרע, הכל מגיע מאת ה', ובכוח אמונה זו לעורר זכות בשמים ועל ידי כך לנצח את האויב, גוליית ידע זאת, ודווקא בשעות אלו היה שואג בקולי קולות, כדי למנוע מעם ישראל להתרכז, ושעל ידי כך לא תהיה להם הגנה וימסרו לאויביהם. גוליית בחירופיו הטיל מורך בלב העם, כשהוא מזכיר להם את המלחמה שהתרחשה מספר שנים קודם לכן, בה נהרגו חופני ופנחס ונפל ארון הברית בשבי הפלישתים, כעת גילה להם גוליית שהוא האיש שהרג את חופני ופנחס ונטל את הלוחות (תרגום יהונתן בן עוזיאל שמואל א יז, ח), ומובא במדרש (מדרש שמואל יא, א) שגוליית לקח את הלוחות לעיר אשדוד, וכששמע זאת שאול (שעדיין לא היה מלך), לבשה אותו רוח גבורה ורץ כששים ק"מ, ובחירוף נפש חדר לעיר וחטף את הלוחות מידיו, ובשכר זה זכה שאול להיות מלך על עם ישראל ('חומת אנך' שמואל א י, ב). וכעת פנה גוליית לשאול המלך והזמין אותו לדו קרב, וכך אמר לכל עם ישראל (שמואל א יז, ח-ט) "בְּרוּ לָכֶם אִישׁ וְיֵרֵד אֵלַי, אִם יוּכַל לְהִלָּחֵם אִתִּי וְהַכָּנִי וְהָיִינוּ לָכֶם לַעֲבָדִים וְאִם אֲנִי אוּכַל לוֹ וְהִכִּיתִיו וְהְיִיתֶם לָנוּ לַעֲבָדִים וַעֲבַדְתֶּם אֹתָנוּ", בדבריו התכוון לשאול, אך הגמרא (סוטה מב ע"ב) מוסיפה שגוליית אמר בדרך רמז שהוא מעוניין להילחם בבורא עולם שמכונה (שמות טו, ג), "ה' אִישׁ מִלְחָמָה".

בשפה קלה וקולחת, עם מסרים לחיזוק האמונה בדרכו של דוד המלך.
ממתין לך באתר: "אופקים בוקס"

לאשת החיל

יהודייה גאה

מספרים ששאלו פעם את הרב שך זכר צדיק וקדוש לברכה, למה מברכים "שלא עשני גוי" ולא בלשון חיוב "שעשני יהודי"? והרב ענה תשובה מפעימה שיכולה ללמד אותנו הרבה בע"ה – את "שלא עשני גוי" הקב"ה קבע, הוא זה שהחליט שנולדת יהודייה ולא גויה. ועל כך צריך להודות לו. זו עובדה. אך "שעשני יהודי" – זה כבר החלטה שלך. האם להיות יהודייה ואיך, את זה אנחנו מחליטות. כל אחת במעשיה, הקטנים והגדולים, כל אחת בוחרת האם להיראות יהודייה, להישמע יהודייה, להתנהג כיהודייה או להישאר בגדר "לא גויה" כי זוהי עובדה שהקב"ה קבע, אין ברירה. המהות הפנימית, התוכן שניצק לתוך המושג 'יהודי' הוא בבחירתנו, זה שלנו.

יהודי זה מהות, זה ערכים. זו תורת חיים. זה לא רק שאני לא גויה, זה הרבה מעבר. אבל את המעבר הזה – אנחנו מחליטות. זה בידיים שלנו איך והיכן היהדות שלנו מתבטאת. האם היהדות שלנו מתבטאת בשמות שאנו נותנים לילדינו, בלבוש שלנו ושל ילדנו, בשפה הנקייה שאנו שומרים עליה כמה שיותר קרוב לדורות הקודמים, ליהודים האותנטיים 'של פעם'.. האם אנחנו שומרות על שושלת הדורות, על החוט המקשר בינינו לבין האימהות הקדושות או שמא אנחנו רק מידרדרות עם הזמן? האם סגנון הלבוש שלנו מושפע? וממי? מגויים? או מיהודים שהם רק "לא גויים", או להבדיל, מאימותינו הקדושות?

נעמיק כל אחת ונחשוב, במה מתבטאת היהדות שלי? בימינו קל להקל, הכי קל לומר "העיקר הלב", או "השם מבין אותי שאני לא מסוגלת כך וכך".. (כל אחת במקום שקשה לה).. הקב"ה באמת מבין אותנו ויודע בדיוק באיזה דור נבחרנו לעבוד אותו. אבל עדיין הבחירה בידינו עד כמה לשבור את הקושי הזה ולהתקרב אליו באמת גם כשקשה, כל פעם קצת ועוד קצת. גם כשזה נוגד את האופנה, החברה והסביבה. העיקר שאחד יהיה מרוצה ממך. לא כולם.

את שייכת לעם הנבחר, לבנים והבנות של מלך מלכי המלכים הקב"ה, כל העמים מקנאים בך על עצם היותך יהודייה. הקב"ה בחר בך במיוחד בדור האחרון והמורכב הזה עם הכל כך הרבה ניסיונות.. דווקא את. זו לא טעות. את הכי מתאימה, הכי טובה, הכי מסוגלת להתגבר על הכל, ולהחזיק חזק בשושלת הדורות, את חוליה בשרשרת מאז שרה רבקה רחל ולאה.. אל תנתקי אותה.. תחשבי איך הסבתות שלנו מסרו את נפשן כפשוטו בשביל ה'.. בשביל צניעות.. לא היו להן מחשבות זרות. אז אנחנו בקלות ננתק את מה שנלחמים עליו דורות שלמים? נכון, אנחנו בדור עם ניסיונות גדולים הרבה יותר מפעם, אבל יחד עם זאת מגיעים הכוחות. אין סיכוי שאנחנו לא יכולות להתמודד. לפני שהשם נותן את הקושי הוא כבר מכין ומביא את הכוחות לאדם לעמוד בכך.

אז נבדוק, כל אחת עם עצמה, במה אני יהודייה? במה אני באמת שומרת על מסורת אבותיי ולא מתבלבלת? האם בכל התחומים, האם בתחום אחד, האם בכלל לא?

כל אחת יודעת היכן הקושי שלה, ואיפה היא ממש 'מכורה' לעולם הזה, לדור הזה, לקשיים שלו, כגון: אופנה מתחלפת צמודה יותר וצבעונית יותר, מכשירים טכנולוגים מתקדמים שמכלים את הזמן הפנוי והלא פנוי בהבל וריק, הדיבורים, השמות, התסרוקות, האיפור והציפורניים, כיסוי הראש, ישנם המון נושאים לבת ישראל צדיקה לחשוב היכן היא צמודה לדרך היהודית האמיתית והיכן פחות..

עד כמה הלשון שלנו נקיה או לא, עד כמה אנחנו משתדלות בכבוד לבני אדם, ובמיוחד לבני המשפחה, ולא רק כעס ועצבים וקריירה פורחת עם בית נובל.. הרי זה הפך התורה, זה הפך האמת של אבותינו הקדושים.

אימותינו היו משקיעות את מרצן ואת כל היכולות שלהן קודם כל בבית עם הילדים והבעל, רק אחר כך אולי יצאו לעבודה או חברות, היום לפעמים זה הפוך, גומרים את כל הכוחות והמרץ והסבלנות בחוץ, ולבית לא נשאר כלום.

אף אחד לא מצפה ממך להיות בדיוק כמו פעם, כל אחת עם הכוחות שלה והיכולות שלה במדדים של היום,

אבל לפחות נהיה מודעות, נדע מה העיקר ולאן לשאוף. וכל צעד קטן לכיוון הוא ענק וחשוב. הקב"ה אוהב אותנו, זה הכי חשוב. **שבת שלום!**

פנינים מהפרשה

מפתח מרכזי לחיי איכות – ביד הלשון

"וַתְּדַבֵּר מִרְיָם וְאַהֲרֹן בְּמֹשֶׁה עַל אֹדוֹת הָאִשָּׁה הַכֻּשִׁית אֲשֶׁר לָקָח כִּי אִשָּׁה כֻּשִׁית לָקָח" (יב, א). מערכת חיים רוחנית תקינה מתאפשרת רק כאשר יש בה שלמות ושילוב נכון של שני יסודות חיי האדם – "בין אדם למקום" ו"בין אדם לחברו". אדם המתוקן באחד משניהם ופגום במשנהו, עדיין לא הגיע לשלמותו הרוחנית. אבל כאשר בד בבד עם הנהגתו הרוחנית בינו לבין קונו, הוא משתית את חיי החברה שלו על פי אותו ספר חוקים רוחני, הרי בכך הוא בונה ומרומם את נשמתו ומביא אותה לידי שלמות. ובנוסף, עוד בהיותו חי בעולם הזה, אדם המנהיג את כל הנהגותיו החברתיות על פי כללי התורה וחוקי המוסר שבה, יוצר לעצמו חיים אידיאליים, חיי איכות רוחנית מרוממת. נעסוק בקצרה בשני נושאים מרכזיים, החיוניים מאוד לחיים רוחניים שלמים וטהורים.

נפתח בנושא נכבד הדורש חיזוק רב: שמירת הלשון. באופן טבעי, קיים ברוב בני האדם דחף לספר את חסרונות הזולת לאחרים, בפרט לקרובים להם, גם כשאין בסיפור זה שום תועלת. דחף שלילי זה נובע מתוך רצון בלתי מודע להנמיך את האחרים באמצעות סיפור חסרונותיהם ומחדליהם, ועל ידי כך להרגיש "אבל אני בסדר". שהרי אם אני מותח עליהם ביקורת, זה אומר שאני מתוקן וחשוב ונכבד. אולם התורה מלמדת שהפה אינו הפקר וכבודם של הבריות אינו הפקר, ועל האדם לשמור על פיו שלא יגרום לפגיעה בזולת. אדם המקפיד על לשונו, ונזהר שלא לדבר שום דיבור שלילי על אחרים, מבטיח לעצמו חיי איכות, מתוך מכובדות עצמית נעימה ומאוזנת. וכאשר גם האנשים בסביבתו מקפידים על כך, הרי בכך הם יוצרים חברה בעלת איכות חיים מרוממת, נקייה. יתירה מזאת. כשאמרו חז"ל שלשון הרע שקול כשלושת העברות החמורות שבתורה, עבודה זרה, גילוי עריות ושמיכות דמים, לא אמרו זאת כאמירה בעלמא בשביל להרתיע. אחד ההסברים לכך הוא, שכאשר השטן מקטרג ומשטין על חטא שחטא אדם מישראל, משיבו הקב"ה: עדותך אינך קבילה להעניש בעולם הזה, שהרי רק על פי שני עדים יקום דבר. אולם כאשר בא חברו ומספר לשון הרע כאן בעולם הזה, מיד מתעורר המלאך המשטין וחוזר לקטרג: הנה יש לי חבר שמעיד כדברי! ונמצא שזה בדיבוריו קבע את מציאות העברות שעליהן קטרג השטן. אין זה אומר שהאדם צריך להפסיק לדבר. כמובן, לא כל דיבור אסור, ואף לא כל 'לשון הרע' אסורה. לכן, כאשר האדם יודע את הכלליים ההלכתיים של איסור לשון הרע הוא יודע מה מותר ומה אסור. המסגרות והגבולות בכל תחום מתחומי חיינו הם היסוד והתשתית למערכת חיים תקינה, ואף בנושא זה של שמירת הלשון חשוב מאוד להשתמש בכח הדיבור שה' חנן אותנו בהתאם למסגרת ולגבולות שההלכה מציבה לנו. כאשר האדם שומר על פיו, מלבד איכות חייו המרוממת הוא זוכה לשכר רב מן השמים. וכך כתב הגר"א באגרתו: "כל רגע ורגע שהאדם חוסם פיו זוכה בשבילו לאור הגנוז שאין מלאך ובריאה יכולים לשער".

מוסר עם סיפור

מאת הרב יעקב עמר שליט"א

לְלַטֵּשׁ יַהֲלוֹם

בְּפָרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ מְזֻכָּר עִנְיָן נוֹרָא - קִבְרוֹת הַתַּאֲוָה. לַחֲשֹׁב שֶׁמִּי הָיָה חֵלֶק מִזֶּה דּוֹר דֵּעָה' - בָּא לְלַמֵּד אוֹתָנוּ שֶׁאֲתָּה יָכוֹל לַעֲלוֹת גַּם אִם יָרַדְתָּ עַד קִבְרוֹת הַתַּאֲוָה, שֶׁדַּוְקָא מִתּוֹךְ הַחוֹשֶׁךְ וְהֲרֵיקָנוּת לַעֲלוֹת וְלִלְטֹשׁ אֶת הַיַּהֲלוֹם מַעְלָה מַעְלָה וְהַסִּפּוּר הַבָּא יָעִיד עַל הַדְּבָרִים.

סִפֵּר הָרַב יְחִיאֵל נוֹבִיץ שְׁלִיטָ"א, אוֹתוֹ שָׁמַע מִפִּי רֹאשׁוֹן: הָרַב יִשְׂרָאֵל טבֶרסקי זַ"ל, יְהוּדִי יָקָר מֵאַרְצוֹת הַבְּרִית שֶׁהֶחְלִיט לָקַחַת עַל עַצְמוֹ פְּרוֹיֶקְט לְשִׁקּוּם אֲסִירִים בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל נָסַע אֶל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְנִכְנַס לְבָתֵּי הַכֶּלֶא.

בְּאֶחָד הַשִּׁיחוֹת דִּבֵּר בַּחֲשִׁיבוּת הַמַּהוּת שֶׁלָּנוּ כִּיהוּדִי, הָיָה בָּחוּר שֶׁקֶם וְהִתְנַגֵּד לְכָל דְּבָרָיו.

הָרַב טֶבֶרְסְקִי הִקְשִׁיב לְדִבְרֵי הַבָּחוּר בְּקֶשֶׁב רַב, וּכְשֶׁסִּיֵּם וְהִתְיַשֵּׁב שָׁאַל, "הַאִם אַתָּה רָאִיתָ פַּעַם כֵּיצַד כּוֹרִים יַהֲלוֹמִים מֵהָאֲדָמָה?" "לֹא!" עָנָה הַבָּחוּר. "אֲנִי כֵּן רָאִיתִי וַאֲסַפֵּר לָךְ, הַיַּהֲלוֹם הַגָּלְמִי נִמְשָׁה מֵהַמַּכְרֶה כְּשֶׁמַּרְאֵהוּ שָׁחֹר מִשְׁחוֹר, בַּנּוֹסָף לְכָךְ הוּא מְכֻסֶּה בְּשִׁכְבוֹת שֶׁל אֲבָק יַהֲלוֹמִים, אֲבָק זֶה הוּא חֹמֶר קָשֶׁה מְאוֹד, וּכְדֵי לְהַסִּירוֹ מֵהָאֶבֶן יֵשׁ לְשַׁיֵּף אֶבֶן בְּאֶבֶן בְּמְכוֹנָה מְיֻחֶדֶת הַמִּסְתּוֹבֶבֶת בִּמְהִירוּת מְסֻחְרֶרֶת, שִׁיּוּף זֶה אֹרֶךְ זְמַן רַב, וְרַק בְּסוֹפוֹ שֶׁל תַּהֲלִיךְ זֶה מִתְגַּלֶּת הָאֶבֶן עַצְמָהּ. לְאַחַר מִכֵּן מַכְנִיסִים אֶת הַיַּהֲלוֹם בֵּין שְׁנֵי גּוּשֵׁי פְּלָדָה כְּבֵדִים מְאוֹד וּמְלַטְּשִׁים אוֹתוֹ מִכָּל צְדָדָיו, רַק לְאַחַר כָּל הָעֲבוֹדָה הַמְּרֻבָּה וְהַקָּשָׁה, אִם וְכַאֲשֶׁר הִיא הִצְלִיחָה, אָנוּ מְקַבְּלִים יַהֲלוֹם יְפֵהפֶה! דַּע לְךָ שֶׁגַּם אַתָּה כְּמוֹ כָּל חֲבֵרֶיךָ – יַהֲלוֹם, יַהֲלוֹם יָקָר. כָּל יַהֲלוֹם מְכֻסֶּה, יֵשׁ מִי שֶׁהוּא מְכֻסֶּה בְּשִׁכְבָה עָבָה יוֹתֵר וַחֲבֵרוֹ, בְּדַקָּה יוֹתֵר, אֲבָל לְאַחַר שֶׁמְּקַלְּפִים, מְגָרְדִים וּמְלַטְּשִׁים אֶת הַסּוֹבֵב, אָנוּ מְגַלִּים אֶת הַיַּהֲלוֹם הַיָּפֶה הָרָאוּי לִשְׁכוֹן בְּכִתְרוֹ שֶׁל מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים...".

הַבָּחוּר הִקְשִׁיב, אַךְ הָרֹאשׁ הָיָה שֶׁהַדְּבָרִים נָפְלוּ עַל אָזְנַיִם עֲרֵלוֹת. אֲבָל לֹא אִישׁ כְּהָרַב טֶבֶרְסְקִי יָרִים יָדַיִם, וּבוֹ בַּמָּקוֹם גָּמְלָה הַחְלָטָה בְּרוּרָה, שְׁאֵת הָאֱווֹז הַקָּשָׁה הַזֹּאת הוּא חַיָּב לְפַצֵּחַ. הוּא לָקַח אוֹתוֹ כְּפְרוֹיֶקְט אִישִׁי מַמָּשׁ, הָיָה נִכְנָס אֲלֵיו מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ וּמְשׁוֹחֵחַ אִתּוֹ, וְלֹאַט לֹאַט בַּעֲבוֹדָה עִקְבִית וְאִטִּית הִצְלִיחַ לְשַׁקְּמוֹ.

המשך בעמוד האחרון

המשך מוסר עם סיפור

לְאַחַר שְׁנָתַיִם הִשְׁתַּחְרֵר הַבָּחוּר מִכְּלָאוֹ. הָרַב טְבֶרְסְקִי לָקַח אוֹתוֹ לְמִשְׂרַד הַשִּׁקּוּם שֶׁלּוֹ כְּעוֹבֵד, אָמְנָם עֲבוֹדָה בַּעֲלַת מַשְׁמָעוּת לֹא הָיָה שַׁיָּךְ לָתֵת לוֹ, הוּא מֵעוֹלָם לֹא לָמַד בְּבֵית סֵפֶר וַאֲפִלּוּ שְׁנָתַיִם בְּגַן יְלָדִים לֹא הָיוּ לוֹ, כָּךְ שֶׁהוּא בְּקִשְׁי יָדַע לִקְרֹא, וּבְוַדַּאי שֶׁלֹּא לִכְתֹּב, אֲבָל בְּכָל זֹאת הוּא הֶעֱסִיקוֹ, וְנָתַן לוֹ לְסַדֵּר אֶת הַמִּשְׂרָד וְלַעֲשׂוֹת שְׁלִיחוּיוֹת וְכַדּוֹמֶה.

בְּיוֹם מִן הַיָּמִים הִתְקַשֵּׁר אֲלֵיהֶם לְמִשְׂרָד יְהוּדִי, שְׁבְּמֶשֶׁךְ שָׁנִים תּוֹרִם כֶּסֶף לְאַרְגּוּן, וְעָכְשָׁו שֶׁהִזְקִין הֶחְלִיט לַעֲבֹר לְמוֹשַׁב זְקֵנִים, אֲבָל חָבַל לוֹ עַל הָרְהִיטִים שֶׁלּוֹ, וְהוּא מְבַקֵּשׁ לִתְרֹם אוֹתָם לָאַרְגּוּן, הוּא מְבַקֵּשׁ שֶׁיָּבוֹאוּ לָקַחַת אוֹתָם... הַמְּשִׂימָה הֻטְלָה עַל כְּתֵפֵי הַבָּחוּר מֵיָּדֵעֵנוּ, שֶׁהוּא זֶה שֶׁיַּעֲמֹד לִרְשׁוּת הַזָּקֵן בְּיוֹם הַמָּחָרָת בְּשָׁעָה תֵּשַׁע בַּבֹּקֶר, עִם הַמַּשָּׂאִית שֶׁל הָאַרְגּוּן.

וְאָכֵן, מֵיָּדֵעֵנוּ הִגִּיעַ לַכְּתֹבֶת שֶׁקִּבֵּל. בְּחַצַר הַבִּנְיָן כָּבָר עָמַד זָקֵן מְעֻנָּב וְהִמְתִּין לוֹ בְּקֹצֶר רוּחַ, הוּא קִבְּלוֹ בְּמְאוֹר פָּנִים וּמִיָּד עָלָה אִתּוֹ לְבֵיתוֹ בְּקוֹמָה הַשְּׁלִישִׁית. כְּשֶׁנִּכְנַס לְבֵיתוֹ רָאָה בְּאֵלּוּ רְהִיטִים מְדֻבָּר, רְהִיטִים מִלְּפָנֵי לְמַעְלָה מֵאַרְבָּעִים שָׁנָה, וְלֹא יִהְיֶה אָדָם בָּעוֹלָם שֶׁיִּהְיֶה חָפֵץ בָּהֶם, הוּא נָשָׂה לִגְרֹר אֶת הַסַּפָּה אֲבָל הַזָּקֵן הִזְהִיר אוֹתוֹ שֶׁלֹּא יִגְרְרֶנָּה כִּי הִיא עֲלוּלָה לְהִתְפָּרֵק... הוּא שָׁאַל אֶת הַזָּקֵן בְּעֲדִינוּת הֵיכָן יֵשׁ בָּאֻזּוֹר טֶלֶפוֹן צִבּוּרִי, כִּי הוּא צָרִיךְ לְהִתְקַשֵּׁר בְּדְחִיפוּת...

הוּא נִגַּשׁ לְטֶלֶפוֹן, הִתְקַשֵּׁר לַמִּשְׂרָד וְסִפֵּר בְּאֵלּוּ חֲפָצִים מְדֻבָּר, וְשֶׁחָבַל עַל הָעֲבוֹדָה הָרַבָּה כִּי מִסֵּפֶק הוּא אִם יַגִּיעוּ בְּשְׁלֵמוּתָם, וְאַף כְּשֶׁיַּגִּיעוּ אֵין מָה לַעֲשׂוֹת עִם רְהוּט כָּזֶה... אַךְ בְּאַרְגּוּן עָנוּ לוֹ שֶׁזָּקֵן זֶה תּוֹמֵךְ שָׁנִים רַבּוֹת בָּאַרְגּוּן, וְרָאוּי לְמַלֵּא אֶת בַּקָּשָׁתוֹ בְּגִין הַכָּרַת הַטּוֹב שֶׁחָשִׁים אֵלָיו, וְהוּא לֹא יֵלֵךְ בָּרֶגֶיעַת לְמוֹשַׁב זְקֵנִים אִם לֹא יֵדַע שֶׁרָהִיטָיו הַיְשָׁנִים הִגִּיעוּ לְמָקוֹם רָאוּי... "עֲשֵׂה זֹאת בְּבַקָּשָׁה, זוֹ מִצְוָה גְּדוֹלָה" – הִפְטִיר בַּעַל שִׂיחוֹ.

הַבָּחוּר עָלָה שׁוּב לְבֵית הַזָּקֵן וְשָׁב לַעֲבוֹדָתוֹ הַקָּשָׁה, עִם מַחְשָׁבָה טוֹבָה שֶׁזֶּה חֶסֶד עִם יְהוּדִי טוֹב שֶׁכָּל הַשָּׁנִים תּוֹמֵךְ בָּאַרְגּוּן... תּוֹךְ כְּדֵי יְרִידָתוֹ עִם הַסַּפָּה הַכְּבֵדָה הִיא הִתְפָּרְקָה לְחֵצִי, הוּא נָסָה אֵיכְשֶׁהוּ לְהַצְמִיד חֵלֶק אֶל חֵלֶק, וְאָז הִבְחִין בִּרְצוּעָה מְבַצְבֶּצֶת. הוּא מוֹשֵׁךְ אֶת הָרְצוּעָה וּמְגַלֶּה בַּקָּצֶה תִּיק עוֹר שָׁחוֹר, פָּתָחוֹ וּגְלָה בְּתוֹכוֹ סְכוּם עָצוּם שֶׁל מֵאוֹתַיִם אֶלֶף דּוֹלָר! וּמִיָּד צָפָה הַמַּחֲשָׁבָה: 'בִּשְׁבִיל סְכוּם כָּזֶה הַזְּקֵנְקִיתִי בַּעֲבַר לְטַפֵּס עֲשָׂרוֹת פְּעָמִים עַל צְנוֹרוֹת חַלָּקִים, לִפְרֹץ לְבָתִּים וּלְהַשִּׂיג כֶּסֶף, וְהִנֵּה יֵשׁ לִי אוֹתוֹ זְמַן בְּיָדַיִם, אַף אֶחָד לֹא יוֹדֵעַ מִכָּךְ, אֲנִי מְסֻדָּר לְכַמָּה שָׁנִים טוֹבוֹת...'. הוּא כִּמְעַט מִתְפַּתֶּה לְקַחַת אֶת הַתִּיק וּלְהֵעָלֵם, וּתְחוּשָׁה נְעִימָה מְצִיפָה אוֹתוֹ: 'הָרַב טְבֶרְסְקִי אָמַר שֶׁאֲנִי יָהֳלוֹם, וְאִם אֲנִי יָהֳלוֹם, לֹא אַכְתִּים אֶת עַצְמִי'. הוּא רָץ שׁוּב אֶל הַסַּלְפּוֹן הַצִּבּוּרִי, טִלְפֵּן לָאַרְגּוּן וּבִקֵּשׁ שֶׁיַּגִּיעוּ אֵלָיו מִיָּדִית, כְּשֶׁהִגִּיעוּ מָסַר בְּיָדָם אֶת הַתִּיק, בְּטֶרֶם יִתְגַּבֵּר יִצְרוֹ עָלָיו.

לַמְּחָרָת בַּבֹּקֶר כְּשֶׁהִגִּיעַ לְמִרְכַּז הַשִּׁקּוּם, הִבְחִין בִּכְנִיסָה בַּשֶּׁלֶט קָבוּעַ 'מֶרְכַּז לְשִׁקּוּם הָאַסִּיר', אֲבָל עוֹד בְּאוֹתוֹ בֹּקֶר תָּלָה שֶׁלֶט חָדָשׁ וְעָלָיו הַכִּתּוּב – 'הַמֶּרְכָּז לְלִטּוּשׁ יַהֲלוֹמִים'! **שַׁבָּת שָׁלוֹם וּמְבֹרָךְ!**

פניני הדף היומי

מאת הרה"ג ירון מרדכי זכאי שליט"א

איסור הלנת שכר

משום בל תלין (בבא מציעא דף קי')

בסוגייתנו אנו לומדים על כך שאם אדם שוכר פועל למלאכה חייב לשלם לו בזמנו ואסור לאחר את התשלום כפי שנאמר בפסוק "לא תלין פעולת שכיר איתך", וכן ישנה מצוות עשה לשלם לשכיר בזמן משום "ביומו תתן שכרו" ובמשנה מבוארים הזמנים שמשלם לכל פועל, שכן הדבר תלוי אם נשכר הפועל ליום שבוע חודש או שנה,

והנה ישנו נידון בפוסקים לגבי תשלום המלגה שמקבלים האברכים השוקדים על לימודם בכולל, האם במשכורת שלהם יש דין של לא תלין כדין שכירים, והגרי"ש אלישיב פסק שאין איסור כשמאחרים להם את המשכורת, היות שמעיקר הדין אין נוטלין שכר עבור לימוד התורה והתירו לקבל משום שכר בטלה ועוד היתרים נוספים, ואם כן האברך לא נחשב שכיר של ראש הכולל , ובספרי שו"ת אמרי דעת(חלק חושן המשפט סימן ז') פלפלתי בנידון זה ותחילה הבאתי דברי השולחן ערוך(חושן משפט סימן שלט') שאין בעל הבית עובר על איסור בל תלין אלא כשיש לו כסף והשכיר תובע אותו, ועוד כתבתי שנראה שבימינו גם לאברכים יש דין שכירים ואיסור בל תלין, היות וברוב הכוללים הראש כולל קובע את סדר הלימוד, מה לומדים וכמה הספקים וכן ישנם מבחנים וזמני הגעה לכולל ,ובהתאם לשיקלול כל הדברים האברך מקבל את משכורתו, ואם כן דינו של ראש הכולל כמעביד וממילא הוא מחויב כשיש לו אפשרות לשלם לאברכים את משכורתם בזמן וראיתי שכן פסקו פוסקים נוספים כדוגמת הגר"ש וואזנר.

ונראה שהגר"יש אלישיב כתב את דבריו לפי מה שהיה נהוג בכוללים בזמנו שאברך היה יכול ללמוד ולהספיק כאוות נפשו ללא שום מחויבות לראש כולל. עוד נשאלתי לגבי מעביד שמשלם לפועלים בצ'קים או בתלושי קניה האם יוצא ידי חובת מצוות "ביומו תתן שכרו" והבאתי בספרי שו"ת משפטי אמת(חלק א' סימן סא') דברי הראשונים שנחלקו האם צריך לשלם לפועל דווקא כסף או גם שווה כסף, ואם כן וודאי שאין ראוי לכתחילה לשלם משכורת בתלושי קנייה ולגבי קניה , ולגבי צ'קים מבואר בפתחי חושן שאם הצ'ק אינו דחוי והבנק פתוח ויכול להפקידו כעת מקיים בכך מצות "ביומו תתן שכרו"

שבת שלום!!

מזל טוב לרב זכאי שליט"א לרגל נישואי בנו עב"ג בברכת בנין עדי עד!

שמירת הלשון

מאת הרב אהוד מולאי שליט"א

"את שמו לא יגיד לו" (ע"פ שופטים י"ג ו')

שלום לעם ישראל היקרים והחביבים

נשאלתי מיהודי יקר בשם ר' יצחק, שמוכן הוא לנסוע לכל מקום ומרחק, בכדי לקרב אל ה' יהודים רחוקים, ללמדם תורה ומצוות עד שיהיו צדיקים. ועושה זאת בדרך מאוד מיוחדת, שאת אחינו המתחזקים היא מעודדת.

כשהלך פעם עם חברו בבוקר לבית הכנסת, ראו איך מכוניתו של פלוני ברכב חונה נכנסת. ועושה לו נזק מאד גדול, ואת בעל הרכב חיפש לשאול, כמה צריך לשלם עבור הנזק, ועם כמה הפסד כספי יסתיים העסק. ויפן כה וכה וירא כי אין איש, מיד יצא מרכבו וכתב על הכביש, פתק עם כל פרטיו, שידעו איך להגיע אליו.

שאל ר' יצחק את חברו האם מכיר הוא את האיש, שנכנס ברכב החונה בצד הכביש. וענהו שאכן מכיר הוא את אותו נהג משהיה קטן, והוא זוכר אותו כמו עכשיו איך שהיה עוד ילד בגן. שאל ר' יצחק מה הוא שמו של אותו אחד, רצה חברו לענות לו מיד. אך הסתפק אולי הדבר אסור על פי ההלכה, ומי שחוסם את פיו כשצריך מביא לעצמו ברכה.

תמה ר' יצחק שהרי ראה כמותו את כל מה שקרה, ואם אדע רק את שמו לא נראה שתהיה עבירה. ושואל ר' יצחק אם אכן יוכל החבר לאומרו, או אולי הוא טועה והצדק עם חברו.

ואמרתי לו שאשריו ואשרי חלקו שרוצה לדעת מי צודק, ומה לקרב ומה לרחק. וההלכה היא שאף שראה את הנהג בעיניו, וכל המקרה קרה לפניו, אסור לחברו לומר לו את שמו, ויש בזה לשון הרע על חברו. שגדר לשון הרע אינו רק בדיבור רע על החבר, אלא כל שליצר הרע הוא עוזר, לגרום נזק או שנאה לחברו, הרי זה דבר שאסור לאומרו. כי אנשים יכולים לפרש, ובכח לומר ולהתעקש, שהוא אינו נהג זהיר, ועל נהיגתו יש להעיר אפילו ביום בהיר, ופזיז הוא במעשיו, וימשיכו לרכל אודותיו, ולפרש את מה שקרה, שזה דבר נורא, וללבות את הדברים, במקום לעודד ולהרים. ואשריהם ישראל שרוצים לדעת את רצון בוראם, לדעת את ההלכה הצרופה באופן מושלם (חוט שני עמ' תל"א).

וה' ינחנו בדרך הישרה, וננצל מכל סרך עבירה, אמן כן יהי רצון.

ניתן לשמוע חיוק קצר (כדקה וחצי) מידי יום ביומו בהלכות שמירת הלשון, בטל:077-2222-069 שלוחה 3 ואחר כך הקש 1. שמעו ותהי נפשכם! כמו כן ניתן לקבל חומר (מיוחד) לזיכוי הרבים בשמירת הלשון בטל. 052-768-3816.

ניתן לתרום ל"יביע אומר"-הרב יגאל כהן שליט"א בכל עמדות נדרים פלוס

ניתן להזמין לשיעורי תורה / אזכרה ברחבי הארץ רבנים מכולל "יביע אומר" 03-8000770

בתרומה של 250 ש"ח אתם שותפים בהפצת העלון ב:20,000 עותקים

נר תמיד לע"נ ר' מנשה בן רחל ז"ל ולע"נ שושנה מהין בת זיוה ע"ה